

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-137/23-E

Název	Základní škola a mateřská škola Svratouch
Sídlo	539 42 Svratouch 237
E-mail	skola@svratouch.cz
IČO	70 999 929
Identifikátor	600 090 353
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Iveta Navrátilová
Zřizovatel	obec Svratouch
Místo inspekční činnosti	Svratouch 237
Inspekční činnost na místě	29. a 30. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Svratouch (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Předškolní vzdělávání probíhá ve dvou věkově částečně smíšených třídách (dva až čtyři roky, čtyři až šest let) podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Hrajeme si a objevujeme svět kolem nás*. V době inspekční činnosti bylo zapsáno 40 dětí (naplněná kapacita), z toho 14 dětí v posledním ročníku před nástupem do základní školy a tři děti mladší tří let.

V základní škole se ve třech třídách vzdělávalo 41 žáků z obce od prvního do pátého ročníku podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. Ročníky jsou spojovány do tříd podle počtu žáků, aktuálně se učí žáci prvního ročníku samostatně. Speciální vzdělávací potřeby byly diagnostikovány u osmi žáků. Do školní družiny byl přihlášen maximálně možný povolený počet 25 žáků. Činnost probíhá podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*. Stravování pro děti, žáky a zaměstnance zajišťuje školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve své funkci dlouhodobě. Při utváření koncepčních záměrů dalšího rozvoje školy vychází ze znalosti místních podmínek a zkušeností svého působení. Zřejmá je snaha o prezentaci školy na veřejnosti a o vzájemnou propojenost mateřské a základní školy. Na řízení školy se podílí i nově jmenovaná zástupkyně pro předškolní vzdělávání. Kontrolní a hodnotící činnost vedení školy uskutečňuje průběžně. Vyhodnocuje jejich účinnost, promýšlí další vhodná opatření a podle možností je realizuje. Na utváření přátelského a podporujícího učebního prostředí má nadále vliv otevřená komunikace a vzájemná informovanost. Ředitelka má přehled o probíhajících činnostech, hospitační činnost je vzhledem k organizačním možnostem a četnosti zastávaných pozic přiměřená. Přehledně vedená dokumentace a roční plán napomáhají k funkčnímu řízení mateřské školy. V základní škole je pro další období vhodné přistoupit k obsahové revizi dokumentů.

Předškolní vzdělávání zajišťují čtyři učitelky, včetně zástupkyně, s celkovými úvazky 3,645. Jejich souběžné působení je omezené převážně pro dobu pobytu dětí venku. Personální podporu zajišťuje školní asistentka, která je s ohledem na vyšší počet přijímaných dětí dvouletých (na začátku školního roku osm) velmi vhodná. Sdílení pedagogických zkušeností a plánování pedagogických procesů probíhá většinou ústně, bez možnosti průběžného sledování pokroků a vyhodnocování účinnosti opatření. Pedagogická rada se schází jednou ročně, projednávají jsou převážně organizační záležitosti.

Pedagogický tým v základní škole tvoří společně s ředitelkou další tři odborně kvalifikované učitelky a vychovatelka školní družiny. Částečná obměna nastala z důvodu rodičovské dovolené. Žáky podporují při kompenzaci jejich speciálně vzdělávacích potřeb dvě asistentky pedagoga a školní asistentka. Oblast výchovného poradenství zajišťuje ředitelka školy, jedna z učitelek nově působí jako metodička prevence. Profesní dovednosti a odborné znalosti si učitelky prohlubují prostřednictvím dalšího vzdělávání, ve výuce je uplatňují v různé míře. Výrazněji se zaměřují např. na rozvoj digitálních kompetencí žáků, výuku informatiky a rozvoj gramotností.

Materiální podmínky školy se zlepšují průběžně s ohledem na finanční možnosti. Třída starších dětí v mateřské škole je prostorná, vzdušná a dobře vybavená pomůckami i hračkami. Stísněné prostory třídy mladších dětí a hygienické zařízení umístěné na chodbě komplikují vzdělávání nejen v oblasti organizačního uspořádání režimu dne, ale i v možnostech uplatňování různorodých metod a forem práce. K dynamickým pohybovým aktivitám je vhodně využívána malá tělocvična základní školy a okolní přírodní prostředí. Herní prvky na školní zahradě již vyžadují postupnou obnovu.

Třídy v základní škole svou velikostí umožňují výuku spojených ročníků. Pro zájmové vzdělávání ve školní družině je nevýhodou minimální herní prostor bez stálých odpočinkových míst v kmenové třídě. Spolu se školními lavicemi prostředí málo napomáhá relaxaci po vyučování. Na školní zahradě nebo v bezprostřední blízkosti budovy školy chybí herní prvky pro rozvoj obratnosti a pohybových dovedností, alespoň malé hřiště pro míčové hry, pro relaxaci lavičky apod. Pro environmentální vzdělávání, propojování mezipředmětových vztahů i rozvoj fyzické zdatnosti žáků nabízí více příležitostí okolí školy. Vzdoba vnitřních prostor, čistota prostředí a úprava okolí školy působí esteticky.

Výhodou školy je vlastní školní jídelna, která připravuje čerstvou a rozmanitou stravu. Děti mají k dispozici po celou dobu jejich pobytu v mateřské škole nabídku nápojů, kterou však využívaly omezeně. Žádoucí je pitný režim dětí více sledovat, vhodně je k jeho dodržování motivovat a nabídku nápojů obohacovat (např. v zimním období o teplé nápoje).

Škola pro zlepšování úrovně vzdělávání vyhledává další možnosti získávání mimorozpočtových finančních prostředků z různých zdrojů. Podařilo se tak pořídit pomůcky pro rozvoj inforatického myšlení a digitálních kompetencí dětí a žáků (např. encyklopedie pro předškoláky, interaktivní knihy, digitální mikroskop, vizualizér, několik notebooků). Finančně zabezpečit činnost školního asistenta, doučování žáků, projektové dny a získat příspěvek na obědy pro několik žáků z nadačních fondů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Tematická nabídka v mateřské škole propojovala všechny oblasti vzdělávání. Zpravidla byla přizpůsobena potřebám věkově odlišných skupin, méně již zahrnovala aktivity vycházející z výsledků pedagogické diagnostiky, tj. zohledňující individuální předpoklady dětí. Ranní hry podněcovaly přirozený zájem dětí o činnosti, podporovaly jejich samostatnou volbu i komunikaci. Rozvíjely tvořivé, pracovní a pohybové dovednosti, podněcovaly samostatné uvažování i základní matematické schopnosti. Pevný režim a časný úklid hraček omezovaly možnost rozvinutí i dokončení spontánních her. Příznivé bylo zařazení uvítacích rituálů v podobě ranního kruhu, který sloužil nejen k navození příjemné atmosféry, ale i k připomenutí týdenního tématu a seznámení s navazujícími aktivitami. Přirozenou formou byly zařazovány preventivní logopedické chvílky. Využívání experimentů vzbuzovalo zájem dětí, podněcovalo jejich smyslové vnímání, přemýšlení a objevování. Kooperativní řízené činnosti vedly starší děti ke spolupráci, rozdělení rolí, domluvě i k řešení problémových situací. Učitelky děti průběžně chválily a motivovaly, v případě potřeby jim dávaly účelnou podporu. Výjimečně je směřovaly k posouzení vlastní práce a poskytovaly konkrétní zpětnou vazbu. Ke zdokonalování pohybových schopností přispívají pravidelné tělovýchovné chvílky ve třídě i v rámci pobytu venku. Přirozenému rozvoji přírodovědné gramotnosti napomáhá využívání podnětného okolního prostředí, jeho pozorování a zkoumání.

Vzdělávání žáků v základní škole probíhalo v příjemné a klidné atmosféře. Vhodnými otázkami a obrázkovým materiálem byl zejména mladším žákům poskytován čas pro vyjadřování pocitů a myšlenek. Pro rozvoj komunikačních dovedností a kompenzaci řečových vad by bylo vhodné pravidelněji zařazovat krátká artikulační a dechová cvičení. Pozornost byla věnována správnému sezení i kontrole psaní. Žáci pracovali i v menších skupinách, učili se spolupracovat. Výuka spojených ročníků ve třídě byla dobře zorganizovaná, střídala se přímá práce učitele se žáky v jednom ročníku se samostatnou prací žáků v druhém ročníku. Při různých činnostech byla pomoc školní asistentky efektivní a pro žáky přínosná. Pozitivní pro soustředění žáků bylo tiché pracovní prostředí,

pro názornost zápisy početních postupů na tabuli, možnost vzájemné spolupráce i další úkol pro rychlejší žáky. Vhodně byla zvolena forma skupinové práce pro hledání a ověřování správného řešení úkolu. Vzájemná diskuze žáků, práce s chybou i vyvození závěrů podle daných indicií byly dobrým předpokladem pro objevování nových přírodních poznatků. V tělesné výchově byla přibližně u poloviny žáků zaznamenána pohybová obratnost a správná nápodoba předváděných cviků. Pro potřebný účinek cvičení je třeba věnovat více pozornosti provedení cviků. Sled činností v cizojazyčném vzdělávání byl u mladších žáků promyšlený, doplněný výukovými materiály. Účelné je častěji propojovat řečové dovednosti s rytmizací a poslechovými ukázkami, částečně se tím omezí klesající pozornost žáků. Od poslední inspekční činnosti byly častěji do výuky zařazovány kooperativní činnosti (práce ve skupinách a dvojicích), zatím ještě v menší míře diferenciací a individualizací úkolů. V průběhu i v závěru hodin učitelky poskytovaly žákům zpětnou vazbu, hodnocení zatím nemá formativní charakter. Sebehodnoticí aktivity byly zvoleny přiměřeně věku a schopnostem žáků. Pro další obohacování práce pedagogů a posuzování její úspěšnosti v průběhu výuky je účelné přesně formulovat vzdělávací cíle a očekávání od žáků.

Zájmové vzdělávání svými náměty přirozeně rozvíjí a doplňuje učivo prvního stupně z více vzdělávacích oblastí. Po dopoledním vyučování mají žáci dostatek času pro spontánní hry venku, odpočinek i rozvoj nadání při různých aktivitách. Pravidelné výchovně vzdělávací činnosti je věnován alespoň určitý úsek v průběhu odpoledního provozu. Náměty činností, tematické oslavy a další organizované aktivity včetně prezentace na veřejnosti přispívají k utváření dobrých kamarádských vztahů a organizaci volného času žáků po vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V průběhu hospitací i ze záznamů pedagogické diagnostiky lze u dětí v mateřské škole sledovat přiměřenou úroveň očekávaných výstupů předškolního vzdělávání. Průběžné vyhodnocování účinnosti stanovených postupů, případně vypracování plánů pedagogické podpory pro děti s oslabenými oblastmi by ještě zvýšilo účelnost cíleného působení.

Děti velmi přirozeně respektovaly pravidla vzájemného soužití, uplatňovaly zdvořilostní návyky, komunikovaly mezi sebou i s dospělými. I mladší děti prokazovaly dobrou úroveň samostatnosti, zvládnutí sebeobsluhy a uplatňování základních kulturně hygienických návyků. Přiměřeně zvládaly manipulační činnosti i jednoduché úkony s pomůckami. Dobrá fyzická zdatnost a znalosti v oblasti environmentální jsou výsledkem pravidelného pobytu venku a prožitkového způsobu učení. Starší děti se orientovaly v základních časových a prostorových pojmech, ovládaly zrakově pohybovou koordinaci, přiměřeně se soustředily na činnosti, uplatňovaly myšlenkové operace, vyvíjely společné úsilí.

O aktuálním dění, probíraném obsahu výuky a individuálních pokrocích dětí jsou zákonní zástupci informováni při každodenním kontaktu, prostřednictvím nástěnek a na dohodnutých schůzkách. I přes preventivní logopedickou péči (depistáž, aktivity učitelek) a podněcování rodičů dětí ke spolupráci není vývoj některých hlásek ani u nejstarších dětí zatím ukončen. Ke snadnějšímu přechodu do dalšího stupně vzdělávání pomáhají pravidelné činnostní formy pro děti v povinném předškolním vzdělávání zaměřené na klíčové oblasti školní připravenosti i společné působení základní a mateřské školy v jedné budově.

V základní škole získané vědomosti a dovednosti žáků učitelky průběžně sledují a ověřují obvyklými diagnostickými a hodnoticími nástroji, výsledky zaznamenávají převážně klasifikací. Celkové i individuální výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednání pedagogické rady. Podrobnější

informace o vzdělávání svého dítěte získávají zákonní zástupci na třídních schůzkách, při osobním setkání ve škole nebo na pořádaných akcích.

Na konci prvního pololetí školního roku 2022/2023 prospělo s vyznamenáním 73 % žáků. Většina nejmladších žáků měla možnost zažít pocit úspěchu, což bylo významnou motivací pro jejich další školní práci. Se zvyšující se náročností bylo hodnocení výsledků v jednotlivých předmětech v posledním ročníku, a to i u žáků s individuální podporou formou doučování, méně příznivé (s vyznamenáním prospěl pouze jeden žák). Práce s žáky ohroženými školním neúspěchem je kromě podpory v rámci vyučování založena na doučovacích aktivitách. Přesto je při hodnocení žáků účelné podrobněji analyzovat jejich výukové možnosti ve vztahu k reálným schopnostem, funkčnost poskytovaných podpůrných opatření a také pedagogický styl výuky. Porovnáváním různých učebních stylů i vzájemná diskuze mohou přispět ke zvyšování úrovně vzdělávání. Škola nemá neprospívající žáky, počet zameškaných omluvených hodin je nízký.

Poradenské služby pro žáky a jejich zákonné zástupce i metodickou pomoc pedagogům při naplňování podpůrných opatření poskytuje výchovná poradkyně. Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a informuje pedagogy o obsahu doporučení pro jednotlivé žáky. V oblasti prevence rizikového chování je kladen důraz na formování vztahů mezi žáky. Náznaky nežádoucího chování jsou řešeny okamžitě, větší incidenty se dosud nevyskytly, k tomu přispívá rodinné prostředí malé školy. Pozitivem je nabídka zájmových kroužků i různě zaměřené projekty, které žákům umožňují smysluplné trávení volného času i získávání dalších znalostí a dovedností. Žáci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu, získávají základní znalosti zásad první pomoci i bezpečného chování v silničním provozu. Výsledky své práce děti i žáci prezentují při slavnostních příležitostech v obci, v *Domě klidného stáří*, na společných akcích se zákonnými zástupci.

Závěry

Vývoj školy

- Dílčí obměna pedagogického kolektivu, nově byla jmenována zástupkyně pro mateřskou školu od 1. 9. 2022,
- zvýšil se počet tříd v základní škole na tři,
- průběžně se zlepšují materiální podmínky školy, podmínky pro zájmové vzdělávání ve školní družině jsou omezené,
- didaktická nabídka, metody a formy již více zohledňují zvláštnosti předškolního vzdělávání; v základním vzdělávání jsou častěji vytvářeny příležitosti pro práci žáků ve skupinách a dvojicích.

Silné stránky

- Podporující přístup pedagogů a rodinná atmosféra školy příznivě ovlivňují průběh vzdělávání v mateřské i základní škole,
- systematická práce s dětmi v posledním ročníku předškolního vzdělávání napomáhá plynulému přechodu do základní školy,
- blízké přírodní prostředí je vhodně využíváno k prožitkovému učení, rozšiřování znalostí o přírodě a k rozvoji fyzické zdatnosti dětí i žáků,

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně časté využívání účelné zpětné vazby ze strany pedagogů v mateřské škole i ojedinělé zařazování různých hodnoticích technik dětí,
- snížené využívání výsledků pedagogické diagnostiky k záměrnému plánování a přípravě individuálně rozlišené vzdělávací nabídky v mateřské škole,
- nízká míra zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb a s tím související formativní hodnocení ve vztahu k dosaženému pokroku žáků v základní škole (diferenciace a individualizace učiva).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést systematicky diagnostické záznamy o dětech v mateřské škole, získané výsledky využívat při plánování a individualizaci vzdělávací nabídky i k tvorbě plánů pedagogické podpory, rozvíjet u dětí dovednost sebereflexe, využívat k tomu různé hodnoticí techniky a nástroje,
- realizovat v mateřské škole častější jednání pedagogické rady, sdílet zkušenosti směřující k pedagogickému rozvoji, získávání námětů i poskytování vzájemně užitečné zpětné vazby (např. i formou vzájemných hospitací),
- prodloužit dobu ranních her v mateřské škole s ohledem na potřeby dětí, rozšířit nabídku nápojů a připomínat dětem pitný režim,
- zaměřit se v základní škole (např. formou dalšího vzdělávání pedagogů) na práci s cílem hodiny, uplatňování formativního hodnocení jako zpětné vazby ke vzdělávacímu pokroku žáků a diferenciaci obtížnosti úkolů,
- analyzovat pravidelněji výsledky vzdělávání žáků v základní škole vedením školy, sledovat respektující přístup pedagoga k individuálním možnostem žáka,
- zařazovat pravidelněji krátká artikulační a dechová cvičení pro kompenzaci řečových vad žáků v základní škole,
- zvážit společně se zřizovatelem revitalizaci školní zahrady a možnosti zlepšení podmínek pro zájmové vzdělávání ve školní družině.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 3.2023
2. *Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2021-2024 z 1. 9. 2021*
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022

4. Jmenování do funkce zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání s platností od 1. 9. 2022
5. Školní matrika dětí a žáků, školní rok 2022/2023 (výběr)
6. Záznamy z jednání pedagogické rady mateřské školy a základní školy, školní rok 2022/2023
7. Dokumentace kontrolní a hospitační činnosti v mateřské škole a základní škole, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Hrajeme si a objevujeme svět kolem nás* s platností od 1. 9. 2022
9. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání* s platností od 1. 9. 2022
10. *Školní vzdělávací program pro školní družinu* s platností od 1. 9. 2022
11. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2019
12. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2022
13. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2022
14. Rozpis přímé pedagogické činnosti v mateřské škole, školní rok 2022/2023
15. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023
16. Třídní knihy v mateřské škole a základní škole, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2022/2023
18. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2022/2023
19. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní rok 2022/2023 (výběr)
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.